

15. Nemojte uspostavljati višestruke veze s DX ekspedicijom na istom opsegu i istom vrstom emisije. Dajte i drugima priliku.
16. Nikad, baš nikad, nemojte biti DX policajac. DX policajac je operator koji druge upozorava da DX sluša na drugoj frekvenciji, daje QSL informacije i sl., a sve to na DX frekvenciji i vrlo često ružnim riječima, čime pravi samo veće smetnje. Svatko može pogriješiti. Ako je zaista potrebno upozoriti drugoga da poziva na krivoj frekvenciji, onda se to ne radi pogrdnim riječima, niti jednostavno: "UP UP". Samo "UP UP" ništa ne znači. Kratko dajte samo dio pozivne oznake postaje koju treba upozoriti i nakon toga UP. Npr. "2JK UP 2". Postaja koja u pozivnoj oznaci ima 2JK shvatit će da je poruka namijenjena njoj, tj. da poziva na frekvenciji DX postaje.
17. Nikad nemojte "pomagati" DX postaji. Ako DX traži ponavljanje, strpljivo pričekajte da DX završi vezu.
18. Nemojte namještavati odašiljač na DX frekvenciji. Ako se bojite da ćete izgubiti DX postaju, zapišite frekvenciju. Memorirajte DX na jedan VFO, a odašiljač namještajte na drugom VFO-u, 10-ak kHz od DX frekvencije.
19. Informirajte se o radu DX postaja, posebno o načinu i vremenu rada DX ekspedicija. Na Internetu postoji mnogo DX biltena. Neki od besplatnih su: 425 DX NEWS MAGAZINE (www.425dxn.org), DX Newsletter (www.darcdxhf.de), Ohio/Penn DX Bulletin (www.papays.com/opdx.html) i ARRL DX News (www.arrl.org).
20. Proučavajte uvjete. Ako u OE ili DL čuju daleku DX postaju, ne znači da taj DX morate čuti i u Hrvatskoj i obratno. Dobar i besplatan program za prognozu ionosferskog prostiranja radio valova je *W6ELProp* (www.qsl.net/w6elporp/).
21. Velika snaga odašiljača nije nužna za DX rad. Stara radioamaterska izreka glasi: antena je pola uređaja! Mnogo više vrijedi dobra antena nego linearno pojačalo velike snage. Kako zrači vaša antena, u kojem smjeru i posebno pod kojim vertikalnim kutom, najčešće je presudno za uspostavu daleke veze. Za ilustraciju: imate 10 elemenata yagijevu antenu za 20, 17, 15, 12 i 10-metarski opseg, na visini 20 metara iznad zemlje. Krasan (i skup) antenski sustav koji nema isti vertikalni kut zračenja na svakom opsegu, što znači da na nekim frekvencijama dobar dio izračene energije ide visoko u atmosferu, umjesto prema DX postaji. Što učiniti? Uključiti pojačalo snage i tako još više pridonijeti globalnom zatopljenju? Naravno da ne. Iskoristite ionosferske uvjete i pozivajte kada su uvjeti za rad između vas i DX postaje najbolje. Sve o antenama možete naučiti na: www.cebik.com i www.w8ji.com.
22. Kao u svim drugim ljudskim djelatnostima, i među radioamaterima ima loših ljudi. Razumljivo je da će vas ponekad ponašanje pojedinca opravdano naljutiti. Jednostavno, nemojte se ponašati kao oni.

Sada već imate ideju kako pozivati DX postaju i gdje. Ostalo je još ono ključno pitanje: kada pozvati? Odgovor ćete saznati, već pogađate, slušanjem. Iskustvo dolazi samo slušanjem, a s iskustvom će doći i onaj "pravi" osjećaj kada treba pozvati, tj. kada su šanse da vas DX čuje najveće.

I konačno, kada na opsegu čujete autora da čini ono što vam savjetuje da nikad ne radite, samo se nasmiješite i pokušajte ne ponoviti istu pogrešku. ■

Piše: **Emir Mahmutović**, 9A6AA

403T – Republika Crna Gora – novi DXCC entitet

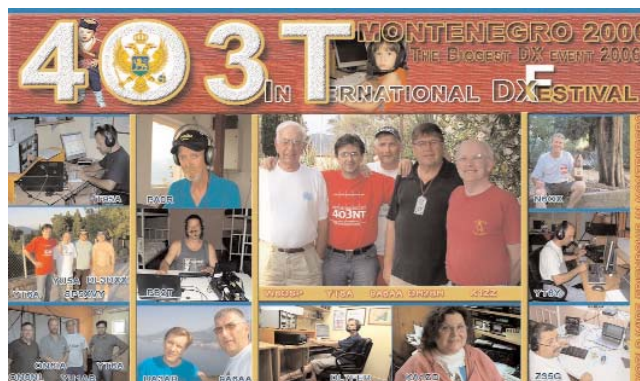
Osvrt na prvi tjedan

Među vijestima koje sam tijekom svibnja ove godine dobio preko brojnih radioamaterskih DX-biltena, jedna mi je posebno zapela za oko: International DX Festival – Montenegro 2006. Onima koji najviše vremena provode na kratkoj me valu, jasno je o čemu se radi. Odvajajući se od unije sa Srbijom, Crna Gora postala je operatorima zanimljiva jer je time dobila status novog entiteta. Izgledalo je kao da je samo pitanje dana kada će se pojaviti novi predmetak (prefiks), što bi bio znak za sveopću gužvu u eteru...

Očekujući novi prefiks, ali ne sjedeći skrštenih ruku, idejni tvorac spomenutog Festivala, Ranko, YT6A, (utemeljitelj SKY Contest Cluba, A1 OP, član VHSC-a) iz Herceg Novog, krenuo je u akciju: cilj mu je bio okupitiiskusne operatore i svijetu predstaviti novu državu, a brojnim radioamaterima širom svijeta omogućiti vezu s novim DXCC entitetom. Svaka "nova

zemlja" pobuđuje golemo zanimanje u radioamaterskim krugovima, pa je to bio dovoljan razlog i temelj za uspješno organiziranje ovakve akcije.

Inače, Ranka sam upoznao tijekom Pripremne IARU konferencije koja je 2005. održana na Murteru. Ovaj samozatajni radioamater odska kao je od stereotipa kojega imamo o ljudima s tog područja. Njegov nenapadni stav tijekom tadašnjih murterskih razgovora o odvajanju dviju radioamaterskih udruga, mnogima je imponirao. Razišli smo se u uvjerenju da će pojava novog entiteta biti određena

Jedno od idejnih rješenja za izgled QSL-kartice kojom će se potvrđivati veze s postajom 403T. Prikazuje 20 operatora koji su prvi bili "aktivni" iz novog entiteta.

političkim događanjima na trusnom balkanskom području, ali da s pripremama treba započeti odmah.

Tijekom sajma u Friedrichshafenu, na Rankovu preporuku, susreo sam se s

Hansom, PB2T, članom njegovoga organizacijskog odbora te porazgovarao o tom međunarodnome projektu. Doveo sam mu i moje prijatelje, poznati par s raznih ekspedicija, Andreu, IK2PMR, i Claudiu, K2LEO, koji su se odmah oduševili i obećali da će i oni doći.

Nakon prvih kontakata s Rankom, javio mi se i Dragan, YT6Y, njegova "desna ruka". Dogovorili smo okvirni termin moga dolaska u Crnu Goru, koji se trebao uklopiti u vrijeme trajanja DX festivala (od 20. srpnja do 12. kolovoza 2006.). I osobne planove uredio sam u tom smjeru, kako bih sudjelovao u prvom tjednu nadolazeće aktivnosti. Dok je Ranko boravio na WRTC natjecanju u Brazilu, ja sam s obitelji skoknuo do Lošinja, da bih 19. srpnja bio spreman krenuti iz Zagreba prema Crnoj Gori. U međuvremenu, popunjen je organizacijski odbor u kojemu su uz Ranka, YT6A, bili: Hans, PB2T, David, K1ZZ,

na jednu od pripravnih lokacija. Cilj mi je selo Klinci, na poluotoku Luštici, 38 kilometara od Igalja. Do njega trebam, nakon Herceg Novog i Bijele, prijeći malim trajektom na istočnu stranu zaljeva (kojega mnogi u neznanju jednim imenom nazivaju Bokokotorski, a riječ je o Herceg Novskom i Tivatskom zaljevu), te pored tivatske zračne luke skrenuti prema Luštici. Ovaj trajektni prijelaz je vrlo važan. Njime se put za Tivat, Budvu, Bar i Ulcinj skraćuje za oko 40 kilometara, izbjegavajući krivudavi obilazak oko Morinjskog, Risanskog i Kotorškog zaljeva. Crna Gora je već prije kao platežno sredstvo uvela euro, pa za prijelaz s osobnim automobilom plaćam 1,8 eura. Nakon naporne vožnje po lošoj cesti, koja nakon Tivta vodi kroz prenapučena i spojena sela, konačno, po mraku (jedva) pronalazim napuštenu i djelomično obnovljenu zgradu nekadašnje vojarnje. Mobitel i hrvatska mreža koja dopire do ovih krajeva, pomogli su mi u tome...

Naša baza u vojarni u Klincima nalazi se na 200 metara nadmorske visine. Tu će boraviti (spavati) jedan dio ekipe. Trgovina za prijeko potrebne potrepštine udaljena je petnaestak minuta automobilom. Slobodnih soba ima dovoljno te će u jednoj spavaonici biti postavljen jedan komplet radiouređaja. Pedesetak metara sjevernije, na povišenom mjestu, smješten je jednostavni jednosobni objekt s ravnim krovom. Na njemu rešetkasti stup s usmjerenim antenama. Idealno za operatorki rad! To će biti druga radna lokacija. Između prvog i drugog objekta nalaze se golemi popločani platoi koji su skupljali kišnicu za potrebe nekadašnje vojarnje. Još su u uporabi. S kućice se dolje lijepo vide naselja na sjevernoj strani Herceg Novskog zaljeva.

Ubrzo smo saznali da još nisu postavljene sve antene, a kod nekih ni koaksijalni kabeli, pa je valjalo prionuti na posao. Spomenuti platoi pokazali su se idealni za postavljanje nekoliko novih antena: *Titanex vertikalka* te *multi-band* usmjerena SteppIR antena, dobivena od Northern California DX Foundation (NCDXF).

S obzirom na to da su operatori svakodnevno pristizali, Dragan, YT6Y, trebao je odraditi golemi posao oko njihovoga prihvata i uključivanja u rad. On je također imao obvezu na kraju svakoga dana pokupiti sve *logove* iz nekoliko prijenosnih računala, a to nije bio mali posao. Baš se naradio...

Iako smo se do zadnjega trenutka potajno nadali da će stići dozvola s novim prefiksom, to se nije dogodilo. Govorilo se o E6... Odgovorni u ITU

Ispred objekta bivše vojarnje na lokaciji Klinci: s lijeva: Andy (UA3AB), Bruce (W6OSP), Ranko (YT6A), Emir (9A6AA), Martti (OH2BH) i Dave (K1ZZ). Druženje koje se ne zaboravlja

očigledno nisu znali za naše planove... Iznenada saznajemo da ćemo raditi kao 4O3T (Četiri Oskar Tri Tango). Naime, dogovoreno je da Crna Gora u međuvremenu može koristiti sve kombinacije bivše države, ali s brojevima 3 i 6 u sufiksu (YU3/6, YT3/6, 4O3/6, 4N3/6,...). Domaćini su malo požurili i tako nesporno napravili majice za sve sudionike, ali s pozivnom oznakom 4O3NT. Šteta...

Prevladavajući prvotnu zbunjenost i pripreme oko početka rada, dogovaramo se da Rain, PA0R, prvi počne raditi CW na 30 m, i to iz svoje kamp-kućice, smještene u našoj neposrednoj blizini. On i supruga došli su nekoliko dana prije nas i već je bio nestrpljiv. I tako je krenulo...

Točno u podne, 20. srpnja, u ugodnim restoranu tik uz more u Krašićima, svečano je otvoren ovaj radioamaterski Festival. Službena zastava IARU-a koja se našla u momem auto (ne pitajte kako) posebno je obradovala organizatore, te je odmah, kao jedina, postavljena na zid. Da se u novoj državi neke stvari još nisu pomakle s mjesta govori i nazočnost trojice časnika Crnogorske vojske...

Istoga dana u večernjim satima, Martti, OH2BH, saziva sastanak. Želi s nama podijeliti svoje bogato iskustvo te dati naputke kako raditi i ponašati se u ovakvim situacijama. Do sada smo "lovili" DX-ove, a sada smo mi "lovina", pa to treba uspješno odraditi. Za neke od nas ovo je događaj koji se događa jedanput

Dok Dave, K1ZZ, radi na postaji, Martti, OH2BH, i Hans, PB2T, "asistiraju". Dave je ugodno iznenadio svojom izdržljivošću: cijelu noć, bez prekida, radio je telegrafijom.

Koliko zvjezdica ima ovaj hotel? Unutrašnjost Rankovog, YT6A, objekta na natjecateljskoj lokaciji na Obosniku (585 m), do kojega je potrebno četrdesetak minuta po teškoj prohodnoj puti.

Martti, OH2BH, Bob, N6OX, Linda, KA1ZD, Waynes, N7NG, Carsten, DL6LAU i Vladan, YT3T. S obzirom na to da su prva dvojica članci IARU-a (a Hans, PB2T, i predsjednik European DX Foundationa), a treći sudionik brojnih dx-ekspedicija, odmah se vidjelo da se rado o ozbiljnome projektu.

Iako sam osobnim autom od Zagreba do Boke Kotorske putovao sam, put je protekao bez problema (naravno, pokazao se nedostatak autoputa od Splita do Dubrovnika). Na graničnome prijelazu u Crnu Goru – kolona. Očigledno je da su službenici nove države preozbiljno shvatili svoju ulogu. Nakon polusatnog čekanja otvara se i drugi ulaz. Upravo htjedoh izustiti da imam radioamaterske uređaje, te se time suočiti s problemima glede njihovog unošenja u novu državu koja (još) nije potpisnica CEPT-a, kad me carinski djelatnik rukom požuri da produžim. Debeli Brijeg je konačno iza mene.

Prvi susret s mojim domaćinima bio je u hotelu u Igalju. Ugodno je bilo susresti se opet s Rankom i Hansom, ali i po prvi puta s Draganom, YT6Y, te poznatim Marttijem, OH2BH. Ostavljam ih u Herceg Novom, a ja se, prema naputku dobivenom od Dragana, sam upućujem

u životu: biti s druge strane *pile-upa*. Pojedinci već imaju golemo iskustvo: Martti je bio sudionik brojnih ekspedicija te radio iz rijetkih entiteta, dok su Robert, SP5XVY, Bob, N6OX, i Andy, UA3AB, bili članovi jedne od najskupljih ekspedicija, (one na antarktički otok Peter One – 3Y0X). Andy, UA3AB, bio je član ekspedicija kao 4J1FM, KH4/AH0W, K7K, K4M, itd. Felix, DL7FER, i Dietmar, DL3DXX, bili su članovi ekspedicije u Sudan (ST0RY), dok je Felix radio iz nekoliko raznih entiteta (TS7N, 4S7, E4, P3, GJ i GU). Isto tako, Dave, K1ZZ (inače, tajnik IARU-a), kontinentalni je pobjednik u zadnjem Hrvatskome CW natjecanju u kategoriji *jedan operator – velika snaga*, a i ostali su česti sudionici najpoznatijih natjecanja. Previše bi mjesta zauzelo nabranje ostaloga... Moje iskustvo u radu s brojnih naših otoka i lanterni, poglavito ekspedicija na Palagružu, puno mi je pomoglo i olakšalo snalaženje u gužvi u eteru. Dogovorili smo se da ćemo raditi po 3-4 sata, a ako se ukaže potreba i duže.

Upravo kada sam si odredio mjesto za početak i iz auta prenio osobne stvari, uslijedila je promjena plana. Dio ekipe u kojoj sam i ja, treba prebaciti na drugo mjesto. Riječ je o Rankovoj natjecateljskoj lokaciji na brdu Obosnik udaljenoj od nas 3 400 metara zračne linije. Domaćini su mi "savjetovali" da ni ne pokušavam početi osobnim autom. Tek kada smo krenuli *landroverom*, bilo mi je jasno o čemu se radi. Lošijega puta u životu nisam vidio! Noćna vožnja uzbrdo trajala je punih 40 minuta. Čudno kako vozilo uopće to izdrži! Udarce koje sam primao "sa svih strana" nikada neću zaboraviti. A to se događalo svaki puta kada je jedan od kotača naišao na neku od tisuću kamenih gromada razasutih po putu ili su njegov sastavni dio... Oko nas neprohodna makija i poluisoko razno raslinje... Poneki izbezumljeni zec našao nam se na putu...

Dolazak na vrh Obosnik (585 m!) i ono što sam tamo vidio vrijedilo je uložena truda. Čvrsti objekt s radnim prostorom, prostorijama za spavanje, ostakljenom terasom, sanitarnim čvorom, sve s klima uređajima! Sva radna mjesta imala su umrežena računala, spojena preko *wirelessa* na Internet. A oko i na objektu *Yagi* antene kakve poželiš... Čovjek jednostavno ostane bez riječi... S ravnoga krova, kao na dlanu, vide se sva naselja u oba zaljeva koja sam obišao. Tu, odmah ispod nas na udaljenosti od oko 6 000 metara je i poluotok Prevlaka, nekada sporno područje i "otvoreno pitanje" između Republike Hrvatske i Srbije i Crne Gore. Kao da je nadohvat ruke... Dolje se vidi i otok Mamula sa svojom tvrđavom, koji, nažalost, ne udovoljava uvjetima IOTA programa za dobivanje posebnog broja. O tome sam, neposredno pred polazak razmijenio nekoliko *e-mail* poruka s Rogerom, G3KMA.

Sve što sam vidio nadmašilo je sva moja

očekivanja! Radioamatersko "krštenje" imao sam na 40 m. Iako *propagacije* nisu bile najbolje, zadovoljan sam s postignutim... Mnogi su nas već očekivali u eteru, pa je užitek bio potpun.

Ujutro, još jedna promjena plana...

Evo me opet u Klincima. Spuštanje s Obosnika nekako sam preživio, a najteže mi je bilo držati moje novo prijenosno računalo u mirnome vodoravnom položaju. Nemoguća misija!

I dok na lokaciji Klinci jedna ekipa u pozadini postavlja usmjerene antene, Andy (UA3AB), Jane (Z35G) i Hans (PB2T) poziraju ispod nove SteppIR antene.

Kako sam već rekao, mreža hrvatskoga T-Mobile doseže do ovih krajeva, što me posebno obradovalo (čitaj: donekle smanjilo troškove razgovora). Potrebno je u postavkama to i odrediti tako da mobitel ne "šara" po crnogorskim i srpskim mrežama. Zahvaljujući domaćinima, i na lokaciji u Klincima imali smo mogućnost uporabe *wirelessa*. No, niti jedan od prijenosnih računala koje su ostali donijeli nije imao tu opciju. Gotovo da sam morao napraviti listu onih koji su preko moga prijenosnika željeli ići na Internet! Tome su prednjačili Bruce, W6OSP, Hans, PB2T, Andy, UA3AB, i Martti, OH2BH. Najčešće su provjeravali *e-poštu* ili pogledali najnovije vijesti iz svoje zemlje. No, i svjetsko burzovno izvješće bilo je nekome zanimljivo. Martti je iskoristio prigodu te poslao nekoliko naših fotografija urednicima nekih časopisa u Japan, SAD i Finsku.

S obzirom na to da se nije znao točan dolazak svakog operatora, čvrsti raspored rada nije postojao, već se plan radio u hodu. Kako smo postavljali pojedinu novu antenu, naša aktivnost poprimala je sve veće i veće razmjere. I apetiti onih koji su s nama željeli održati QSO postupno je rastao. Često je postavljan upit kada ćemo proradili na 50 MHz. Vidjevši na *clusteru* da je 6-metarsko područje *otvoreno*, požurio sam na taj magični *band*. No, slobodnih uređaja na donjoj lokaciji nije bilo. S obzirom na to da sam netom došao s

Obosnika, prisjetih se da sam gore zaboravio ispravljač. Nisam se dao smesti već uzeo moj IC-706 i spojio ga na akumulator (75 Ah) kojega inače rabim za moje otočne aktivnosti. (Uvijek je u autu, jer nikada ne znam od kuda će se pojaviti neki otok. No, zadnji puta punjen je tijekom travnjačke ekspedicije na lanternu Veli Rat.) "Nećeš s time održati ni 50 veza", reče mi Martti, OH2BH. No, nakon mojih 220 veza na tome *bandu* (prva je bila s 9A6R), Martti nije više bio tako jako siguran u svoje prosudbe... Sada smo na *clusteru* sve češće nalazili pitanja što je s CW radom na 6 m. Kada smo konačno "popunili" sve *bandove* SSB i CW radom, mnogi su željeli održati RTTY veze...

Nakon nekoliko dana ustalilo se pravilo da s lokacije u Klincima radimo poglavito na WARC *bandovima*, ali i CW na 15 i 20 metara. Ekipa s Obosnika pokrivala je ostala područja. Evo kratke informacije koju je Martti, OH2BH, poslao u svijet glede dijela tehnike koju su rabili članovi naše ekspedicije:

... *Many people have commented on the huge signals emanating from 4O3T. Here is the lineup: the Obosnik site is located on top of a 600 m mountain overlooking the beautiful Boka Bay with the following antennas: 10M: 5-L, 15M: 3-L & 4-L, 20M: 3-L and 5-L beams fed together, 40M: 5-L beaming to USA, 80/160M: slopers from a 45m tower plus NE and NW beverages; on the Klinci site a TB36 tribander is used plus a Titanex vertical and a variety of other vertical and wire antennas. On both locations they use 2-L SteppIR beams on WARC bands donated by SteppIR and the Northern California DX Foundation (NCDXF).*

Five (5) Yaesu FT1000 transceivers with a range of amplifiers are employed while a new FT2000 has undergone severe field testing, driving a huge Henry amplifier to provide Yaesu with a complete field report. Other smaller radios are used for a number of special tasks...

Pred kraj moga boravka "aktivirana" je još jedna lokacija: kod Bara su postavljene antene za *low band*. Ditmar, DL3DXX, i Jane, Z35G, prebačeni su dolje, tako da je i rad na 160 metara krenuo punom parom.

I dok smo 27. srpnja, uživajući u prvim dalmatinskim specijalitetima, sjedili na

Veliki dio tereta oko organizacije ovoga radioamaterskog festivala podnio je Dragan, YT6Y. Ugrabio je vremena i za radioveze.

oproštajnoj večeri na koju nas je pozvao Robert, SP5XVY, razmišljao sam o prošlom tjednu. Sve je brzo prošlo. Bilo je ugodno provesti vrijeme u radioamaterskom društvu i pri tome upoznati nove prijatelje. I s mojih održanih nekoliko tisuća veza, dajući time mali obol ovoj akciji, vrlo sam zadovoljan. Još jedno novo iskustvo i događaj za pamćenje. Ipak, ne događa se to svaki dan.

Tijekom moga boravka u Crnoj Gori i rada pod pozivnom oznakom 4O3T, radost u susretu našao sam sa sljedećim operatorima: Dave (K1ZZ), Linda (KA1ZD), Dietmar (DL3DXX), Felix (DL7FER), Robert (SP5XVY), Marcus (DJ7EO), Hans (PB2T), Martti (OH2BH), Rain (PA0R), Bruce (W6OSP), Jane (Z35G), Milan (OK3AA), Nik (LZ1JY), Danny (LZ2UU), Andy (UA3AB), Zoran (YU1EW), Ranko (YT6A), Djurica (YT6T) i Dragan (YT6Y). Smatramo da smo u prvome tjednu postavili dobre temelje za rad onih iza nas.

Dok spremam stvari, stiže Mauro, I1JQJ, sa svojom ekipom. Saznajemo da se radioamaterska oprema koju donose Andrea, IK1PMR, i Claudia, K2LEO, zagubila negdje u beogradskoj zračnoj luci. Nadamo se da će sve biti u redu. Kažu mi da upravo dolaze i ON6NL, ON4IA, ON5TN, OH2RF, OH2TA, ...

Kada sam zadnju noć moga boravka kanio sam raditi SSB na 80 m, to smo brzo dogovorili. Iako sam s tih zadnjih 480 veza (41 entitet) zadovoljan (morao sam prestati u ranim jutarnjim satima jer sam već u 06.00 trebao krenuti prema

Pogled na lijepu našu kroz antene na vrhu Obosnika. Dolje je Hercegnovski zaljev, a u daljini granični prijelaz Debeli Brijeg.

Dubrovniku), neugodno me je iznenadila zbrka koja je vladala samo na tom području. Nikakve molbe ni upozorenja nisu pomagala. Svatko je zvao preko svakoga tako da sam na kraju bio potpuno slomljen... Za razliku od toga, ugodno je bilo dva dana ranije na 17 metara odraditi nekoliko stotina Amerikanaca u prijednevnim, i isto toliko Japanaca u popodnevnim satima. Bio je to pravi užitek...

I dok sam se ja u dubrovačkoj luci ukrcavao u Marko Polo na putu za Rijeku, započeo je drugi tjedan International DX Festivala – Montenegro 2006.

Evo liste operatora koji su sudjelovali u obilježavanju novog entiteta i tijekom tri tjedna radili kao 4O3T (po abecedi): 9A6AA, DJ7EO, DJ9ZB, DL3DXX, DL7FER, F5MOO, F0CYT, G3TXF, I1JQJ, I8NHJ, IK1ADH, IK1PMR, IK8HBA, K1ZZ, K2LEO, K2WR, KA1ZD, N6OX, W6OSP, LZ1JY, LZ2UU, OE1EMS, OE8SKQ, OH2BH, OH2RF, OH2TA, OK3AA, ON4IA, ON5TN, ON6NL, PA0R, PB2T, SP5XVY, T95A, UA3AB, UA4HBW, UA4HOX, YU1AB, YU1EW, YU9VK, YZ1AU, YU3YQ, YT3T, YT6A, YT6T, YT6Y, Z32AF i Z35G. ■

Piše: **Vladimir Pavlica**, 9A9R

5BWAZ diploma

Jedna od diploma koja je nužna svakom KV DX-ru je svakako 5BWAZ diploma. CQ Magazin izdaje ovu diplomu od 1979. godine, kada je neizbježni ON4UN dobio broj 1 i to 30. 6. 1979. godine. Da stvar bude još teža, postoji i 160 m WAZ, a to znači da je uključen i opseg od 160 metara. Iznimno je teško odraditi sve zone na 80 m, a kako je to na 160 m sam znam, jer je problem uopće imati mjesto za postaviti antenu za tu frekvenciju. Kada je uspijete postaviti, onda obično nije tako dobra i "snažna" da se s njom lako čuje i odradi veza s VK, CE, ili JT. O ovoj diplomu sam već pisao u ranijim brojevima časopisa i sada samo ponavljam da sve diplome iz programa CQ Magazina mogu biti potvrđene kod nas bez slanja QSL karata u SAD. To radim ja, besplatno, za sve one koji su ispunili uvjete i imam ovlaštenje CQ Magazina. Rado ću pomoći svim onima koji imaju QSL karte.

Ovdje ću iznijeti kako se izdavala ova diploma kad su u pitanju 9A radioamateri. Kako sam već rekao, ON4UN je dobio broj 1. SM4CAN je 7. 3. 1980. dobio broj 2 za potvrđenih 200 zona na 5 opsega, ali je zanimljivo da je imao broj 25 kad je *aplicirao* za prvu razinu diplome. K4MQG 6. 7. 1980. godine dobio je broj 3, ali je imao broj 6 kad je ušao u osnovnu razinu od 150 potvrđenih zona. Broj 2 s potvrđenih 150 ili više zona bio je AA6AA, ali je dobio tek 4. 12. 1980. broj 4 za svih 200 zona.

YU2TW (sada 9A2TW) je ušao s prvom razinom kao broj 35, ali je tek 15. 4. 1986. skupio svih 200 zona i dobio broj 119 kao prvi radioamater iz Hrvatske. Kako to obično biva kad se okupi dobra ekipa i kad vlada zdrava konkurencija YU2AA (9A2AA) je drugi Hrvat koji je skupio 200 zona i za to dobio 5BWAZ diplomu 25. 4. 1989. godine kao broj 222. Zanimljivo je da je imao broj 555 kad je ušao preko razina 150 zona i kad je dobio osnovnu diplomu. Nije teško pogoditi da slijedi

YU2CBM (9A1CBM), također iz Splita, s brojem 264 za 200 zona 20. 3. 1990. godine. I onda dvije godine ništa.

YU2WV (9A9R), autor ovog teksta, je 27. 4. 1985. dobio broj 315 za potvrđeno više od 150 zona, ali je tek 12. 2. 1992. godine skupio svih 200 i dobio broj 335. Vjerujte, puno je lakše održati vezu s KL7 Aljaskom na 80 m, nego dobiti QSL kartu, a ja sam se načekao i zone 26.

Radioklub iz Varaždina, 4N2HDE (9A1HDE), je 6. 11. 1992. dobio broj 344. 30. 9. 2000. godine 9A7V potvrdio je 200 zona s brojem 540 kao peti iz 9A, a ušao je s više od 150 zona kao 1 163 radioamater na svijetu. Dvanaest godina za pet upornih!

To govori koliko je ovo teška i zahtjevna diploma. Šesti je 9A3KR (sada 9A1R), koji je 8. 8. 2003. potvrdio svih 200 zona s brojem 634. Lista završava s oko 1 500 zahtjeva za osnovnu diplomu i oko broja 705 za 200 potvrđenih zona.

I sad se pitate gdje je tu 160 m opseg... Tu je situacija još kompliciranija. Samo je 9A2AJ na toj listi, a i njemu nedostaju neke zone. Ukupno više od 237 radioamatera je ispunilo uvjete za ovu diplomu. Vjerujem da ima još operatora koji drže karte spremne i nisu se još odlučili potrošiti malo američkih dolara da s ovom diplomom potvrde i iskažu svima svoj trud i noći provedene u osluškivanju *banda*. Osobno poznam dvojicu takvih.

I tu nije kraj, jer WAZ se osvaja i na 50 MHz, a tu kao nacija nismo loši. Takvih diploma izdano je 78 komada. 9A8A je broj 18, a 9A3JI je broj 19. Obojci nedostaje nekoliko zona, ali je dobro to da su kada su skupili QSL karte za prvu razinu diplome, poslali i upit za nju i tako se izborili za broj i svoje mjesto na listi.

Vjerujem da će nakon ovog teksta 9A pozivnih oznaka na ovim prestižnim listama biti sve više. ■